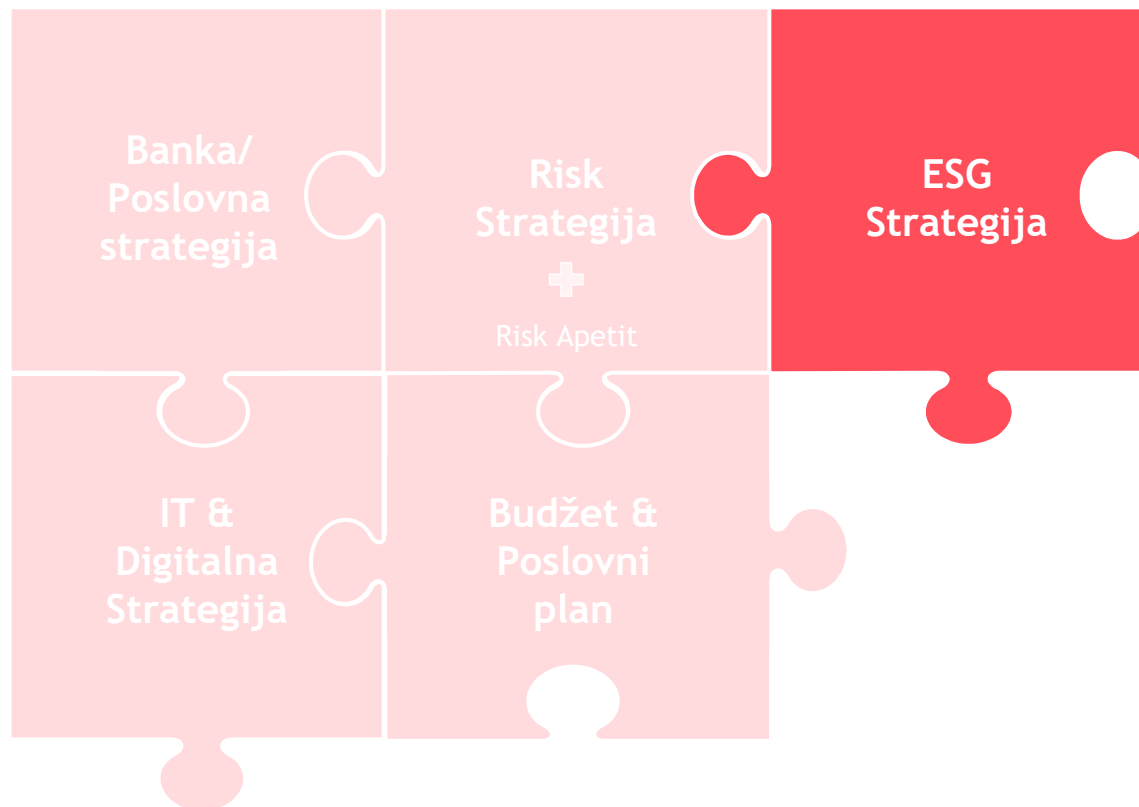

Addiko Bank

Addiko ESG Strategija

ESG Strategija i vizija

ESG Okvir

Korporativni ciljevi održivosti

Uticaj na Poslovnu i Risk strategiju

Environment

- ✓ Podržavati tranziciju ka **ugljen-neutralnoj ekonomiji**, dodatno smanjiti Scope 1 i Scope 2 emisije.
- ✓ Podržavati **nizak ugljični otisak indirektno** kroz naše kreditne aktivnosti.
- ✓ C&A **faktori rizika** su sastavni dio već postojećih tipova rizika.

Social

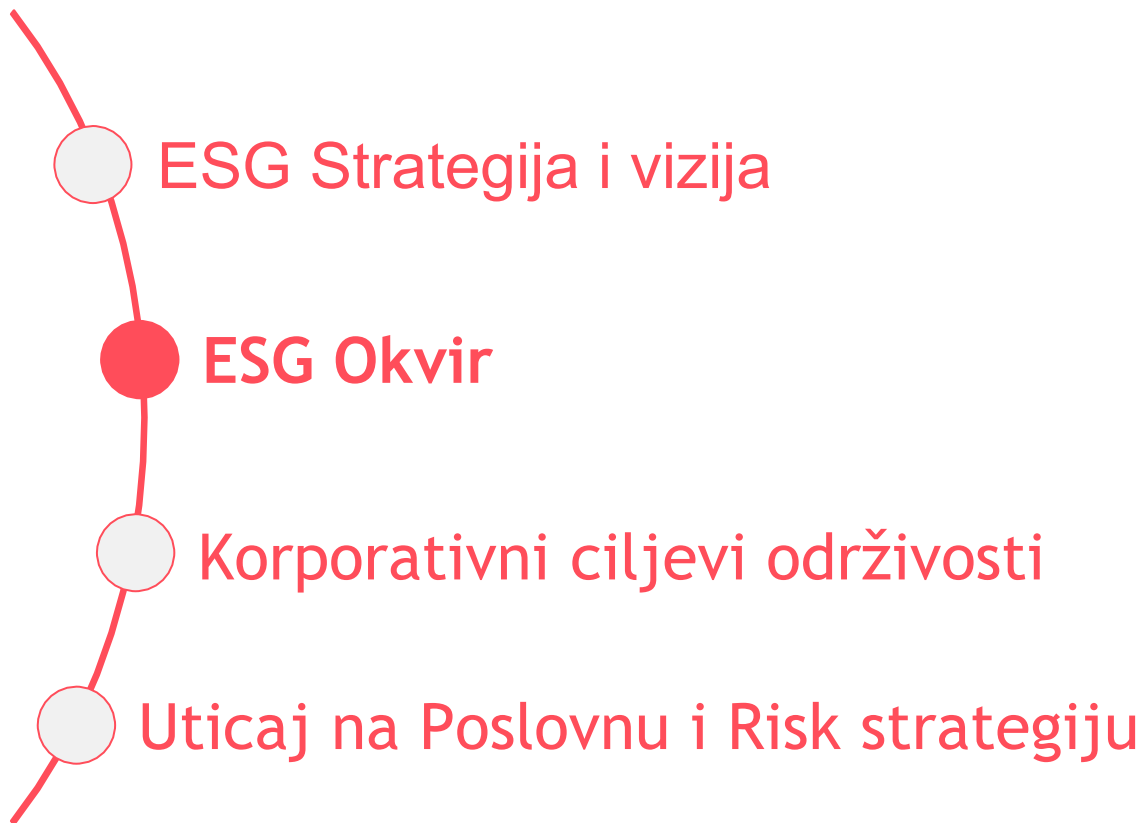
- ✓ Djelovati kao **odgovorna organizacija** u društvu.
- ✓ Njegovati **pozitivnu kulturu** na radnom mjestu i ponašanje zaposlenika, koji odražavaju Addiko vrijednosti.
- ✓ **Podržavati društvenu jednakost i različitost** na svim nivoima.

Governance

- ✓ **Olakšavati održivo ponašanje** i rješavanje klimatskih promjena i drugih problema održivosti.
- ✓ Osiguravati da su **Ciljevi Održivog Razvoja** holistički promovisani kroz banku.
- ✓ Osiguravati da je **postavljanje ciljeva u kontekstu Održivog Razvoja** dio komponenata naknada.
- ✓ Promovisati **Kodeks Poslovnog Ponašanja i Etike**, i uspostava **kompaktnog okvira usklađenosti**.

- **Addiko** sveobuhvatna ESG strategija služi kao plan upravljanja ESG agendom.
- Kako bismo imali ciljan i mjerljiv pristup ESG agendi, Addiko identificira najrelevantnije **Ciljeve Održivog Razvoja** koji su usklađeni sa UN principima.

Addiko ESG Okvir

Sastoji se od četiri strateška stuba

Strateški ciljevi

<p>Environment</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elektromobilnost • Zeleni proizvodi • No-go zone finansiranja • Okolišno prihvatljive bankarske usluge
<p>Social</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lični napredak& well-being • Različitost i inkluzija • Podržavanje zajednica • Radno mjesto budućnosti
<p>Governance</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kodeks poslovnog ponašanja • Članstvo u udruženjima • Finansijska pismenost • Uključivanje ESG u proces nabavke

Addiko „Environmental, Social and Governance” (“ESG”) strategija je u međusobnoj povezanosti sa poslovnom i risk strategijom

Addiko ESG OKVIR

Strateški stub 1

ESG Strategija

Addiko prepoznaje rastući značaj i relevantnost široke ESG agende, posebno klimatskih promjena, za poslovanje i radno okruženje.

✓ ESG strategija je dizajnirana kako bi se osigurao **organizovan i integrisan pristup ESG i održivosti**, osiguravajući dobro strukturiran i svrsishodan okvir.

✓ Addiko ESG okvir sastoji se od **4 strateška stuba**:

- ✓ ESG strategija
- ✓ ESG upravljanje
- ✓ ESG risk management i usklađenost
- ✓ ESG procjena i izvještavanje

✓ **ESG strategija osigurava podršku** u uključivanje ESG stavki u upravljanje, kreditiranje, upravljanje rizicima, odlučivanje o finansiranju i izvještavanje.

✓ ESG strategija je **međusobno povezana sa poslovnom i risk strategijom**.

✓ Određuje koji **C&E rizik može uticati na poslovnu strategiju** i kako odraziti te rizike u **provedbi poslovne strategije**.

✓ ESG strategija **postavlja ciljeve održivog razvoja** koji trebaju biti postignuti u narednim godinama.

ADDIKO's ESG OKVIR

Strateški stub 2

ESG Upravljanje

ESG Upravljanje omogućava praktičnu primjenu ESG Strategije

Generalni principi

- ✓ ESG model upravljanja osigurava da su ESG strateški ciljevi holistički promovisani
- ✓ Promoviše prepoznavanje rastućih izazova povezanih sa klimatskim promjenama
- ✓ Provodi sveobuhvatnu procjenu okolišnih i rizika povezanih sa klimom na vlastitom poslovnom modelu
- ✓ Osigurava strukturiranu diskusiju na nivou Uprave i Nadzornog odbora
- ✓ Addiko promoviše i godišnje ažurira inicijative povezane za ciljevima održivosti, "Outside-In¹" and "Inside-Out²".

Snažni okvir korporativnog upravljanja

- ✓ CRO kao „ESG officer”, ima krajnju odgovornost u pogledu ESG agende
- ✓ Posvećena ESG radna grupa omogućava diskusiju kod operativnog upravljanja ESG pitanjima.
- ✓ Osigurava strukturiranu diskusiju kroz posvećene odbore (Odbor za upravljanje projektnim portfeljem, Odbor za rizike).

U sklopu svog upravljačkog angažmana, ovi odbori su također odgovorni za:

- ✓ Osiguravanje strukturirane diskusije povezanih sa klimatskim rizikom na nivou Uprave i Nadzornog odbora.
- ✓ Identificiranje, procjenu, upravljanje i ublažavanje rizika vezanih za klimu.
- ✓ Nadzire i upravlja napretkom **Ciljeva održivog razvoja**
- ✓ Addiko promoviše **ESG konzistentno ponašanje** kroz banku ne samo formalno putem ESG Strategije već i kroz podsticaje uposlenicima te kroz kulturu banke putem konzistentnog „tona sa vrha”.

¹Outside-In perspektiva ispituje rizike i mogućnosti teme održivosti za finansijsku poziciju Addiko-a i buduću sprovodivost na poslovnom modelu

² Inside-Out perspektiva pomaže Addiko-u identifikovati aktuelni i potencijalni pozitivni i negativni uticaj na Okoliš, Ljude i Društvo.

ADDIKO
ESG OKVIR**Strateški stub 3****ESG**
Upravljanje
rizicima i
usklađenost**Integracija ESG-a, prvenstveno klimatskih i okolišnih rizika, u okvir upravljanja rizicima i usklađenost****Generalni principi**Upravljanje rizicima

- ✓ Addiko nastavlja da **identifikuje ESG faktore rizika, ocjenjuje njihovu materijalnost i inkorporira ih u postojeće vrste rizika**
- ✓ U skladu sa regulatornim očekivanjima, Addiko se u prvom koraku posebno fokusira na "okolišne" aspekte ESG rizika.
- ✓ U skladu sa Addikovom generalnom strategijom rizika, **utjecaj klimatskih i okolišnih rizika na kreditni rizik je ocijenjen kao najviše značajan rizik. Ostale vrste rizika su pogođene manjim intenzitetom**

Usklađenost

- ✓ Dinamični razvoj regulatornih očekivanja u vezi ESG-a prati Compliance i upravlja rizikom usklađenosti
- ✓ Trebaju se ispuniti svi obavezni zahtjevi u pogledu objave podataka i informacija povezanih sa ESG (zahtjevi su propisani FBA Smjernicama za upravljanje rizicima povezanim sa klimatskim promjenama i okolišnim rizicima).

Povećanje svijesti o ESG-u među zaposlenim

- ✓ Širiti svijest kod zaposlenika o tome šta je ESG, zašto je važno i kako utiče na našu organizaciju.
- ✓ **Kroz posvećene treninge povećat će se svijest zaposlenika i razumijevanje pitanja povezanih s ESG kao što su već postojeći regulatorni okvirovi, ESG povezani rizici (kredit, reputacija, greenwashing) koji mogu uticati na banku.**

ADDIKO ESG OKVIR

Strateški stub 3

ESG Upravljanje rizicima i usklađenost

Integracija ESG-a, prvenstveno klimatskih i okolišnih rizika, u okvir upravljanja rizicima i usklađenost

C&E procjena

Obzirom na dinamiku i kompleksnost razvoja klimatskih i okolišnih rizik (C&E rizici), Addiko Grupa sa lokalnim risk funkcijama provodi sveobuhvatnu procjenu C&E rizika na godišnjem nivou.

Risk Apetit

Pragovi (limiti) Risk apetita su uvedeni kako bi se ograničila izloženost prema veoma pogođenim industrijama i upravljati intenzitetom finansiranih GHG emisija.

Kreditni rizik

- ✓ Obzirom na visoku diverzifikaciju portfolija Addiko Grupe, C&E rizici će se pretežno prenositi prema Addiko Grupi putem makroekonomskih kanala (tj. sistemski rizik).
- ✓ C&E rizici se razmatraju u okviru procesa odobrenja kredita za korporativne klijente (tj. procjena profila rizika Corporate klijenta, kvantifikacija utjecaja na cijenu kredita i kapital).
- ✓ Identificirati industrije koje su konkretno sklone C&E rizicima (no-go industrije za finansiranje).
- ✓ Izloženost prema veoma pogođenim industrijama je ograničena i visoka diverzifikacija u portfoliju je postignuta (samim time i niska koncentracija).

Operativni rizik

Utjecaj C&E rizika, posebno u kontekstu kontinuiteta poslovanja, procjenjuje se u okviru procesa upravljanja operativnim rizikom.

ADDIKO ESG Okvir

Strateški stub 4

ESG Procjena i izvještavanje

ESG Procjena i Izvještavanje osigurava da se redovno procjenjuje ESG rizik koji može uticati na banku i da se ispune ESG zahtjevi u pogledu izvještavanja.

Generalni principi

ESG procjena

- ✓ ESG risk procjena trenutno obuhvata **klimatske i okolišne rizike** koji su klasificirani u dvije odvojene kategorije (tranzicijski i fizički rizici).
- ✓ Addiko Group-a je analizirala potencijalni uticaj C&E rizika na vlastitom poslovnom modelu kako sa tržišne tako i sa troškovne perspektive na godišnjem nivou.
- ✓ Detaljna analiza i zaključci su sadržani u dokumentu “C&E risk Materijalna procjena”.

! “C&E procjena” se bazira kako na materijalnoj komponenti upravljanja rizikom tako i na fundamentalnoj analizi C&E faktora (te prenošenje na druge procese)

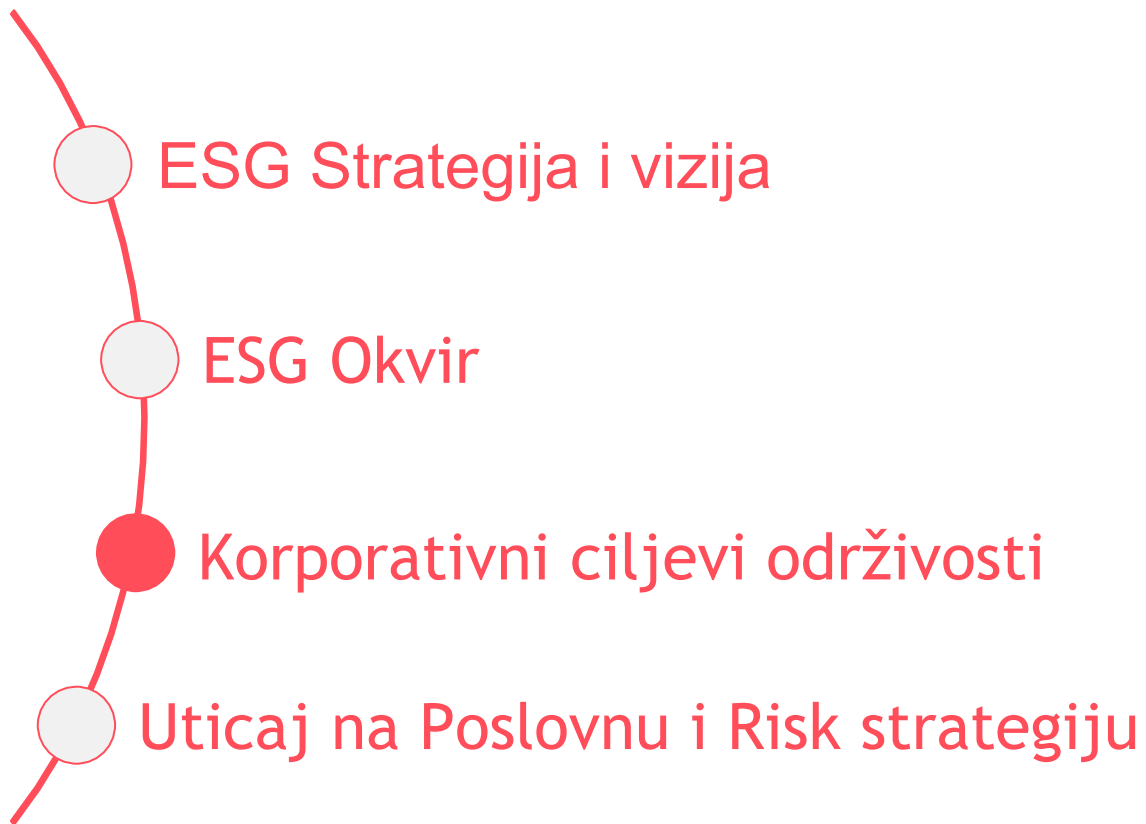

Regulatorno ESG izvještavanje/objavljivanje

- ✓ Od izuzetne je važnosti da Addiko ispuni sve zahtjeve propisane od strane regulatora uključujući ESG zahtjeve u pogledu izvještavanja.
- ✓ Addiko Group objavljuje nefinansijske informacije prema „Non-Financial Reporting Directive” i usklađena je sa zahtjevima u pogledu objavljivanja za „Green Asset Ratio” na način kako je to regulisano EU Taxonomy Regulativom.

Inicijative održivog razvoja (inside-out perspektiva)

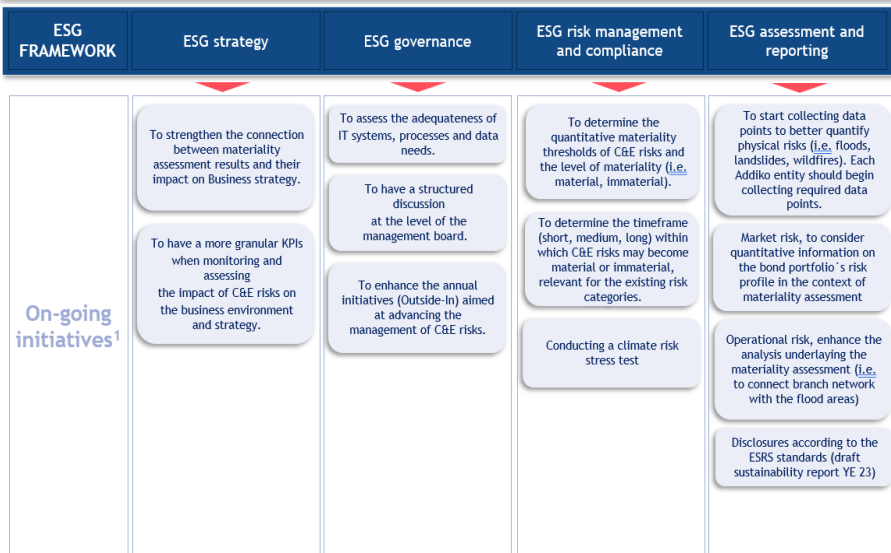
- ✓ Akcijski plan koji obuhvata 15 inicijativa će biti redovno ažuriran i nadziran, a status napretka će se prezentovati nadležnom odboru Nadzornog odbora.

Addiko procjenjuje materijalnost aspekta održivosti iz dvije perspektive: Inside-Out perspektiva (Materijalnost uticaja) i Outside-In perspektive (Finansijska materijalnost).

- **Inside-Out perspektiva** pomaže Addiko-u identificirati aktuelni i potencijalni pozitivni i negativni uticaj na Okoliš, Ljude i Društvo.
- **Outside-In perspektiva** ispituje rizike i mogućnosti teme održivosti za finansijsku poziciju Addiko-a i buduću sprovodivost na poslovnom modelu
- Kako bi proaktivno adresirao obje perspektive, Addiko je uspostavio specifične, mjerljive ESG ciljeve povezane sa uticajem, rizicima i mogućnostima. ESG ciljevi se redovno nadziru i godišnje ažuriraju kako bi se unaprijedilo upravljanje ESG pitanjima.

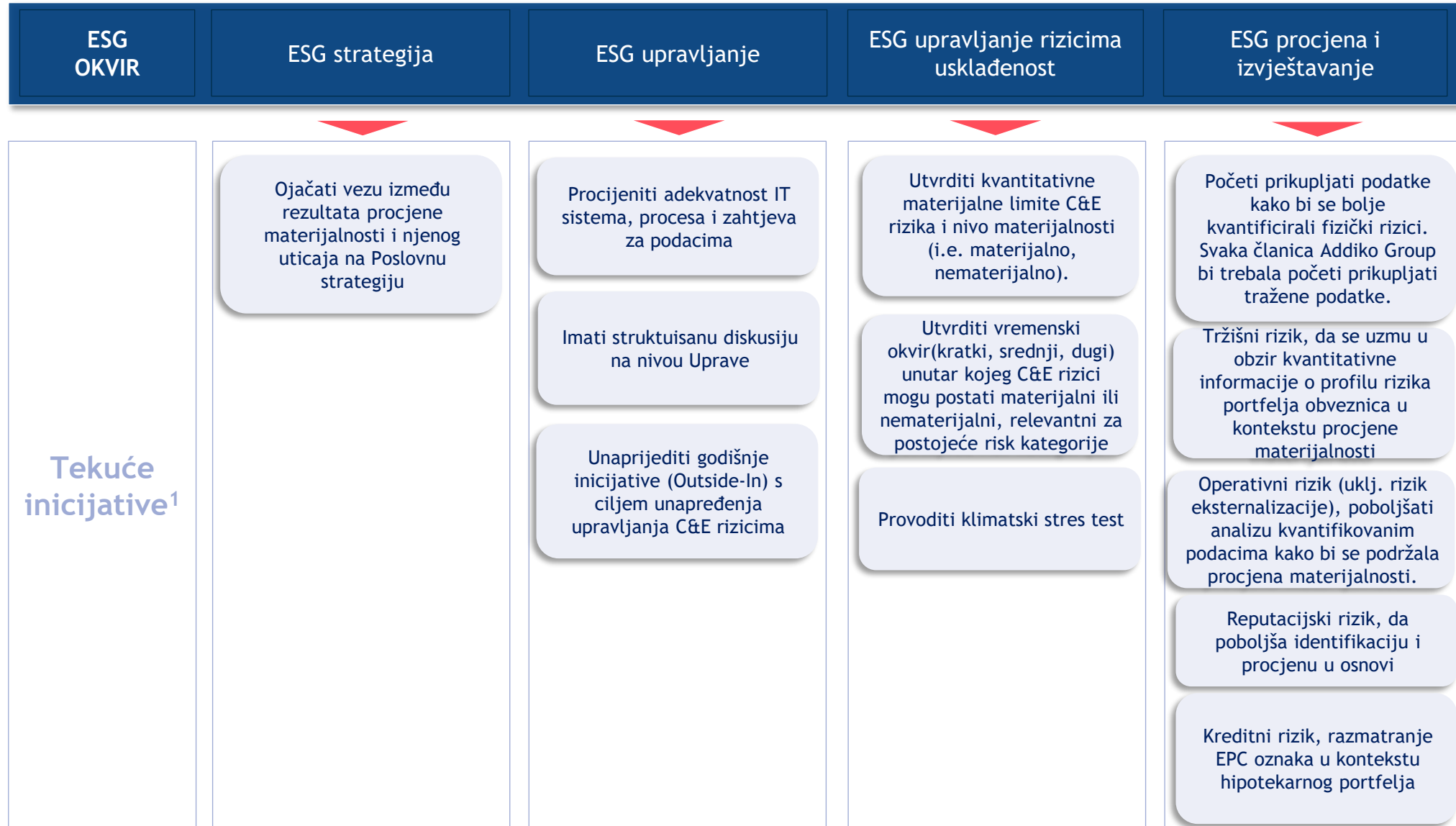
Addiko Outside-In inicijative s ciljem unapređenja upravljanja sa C&E rizicima

Addiko Inside-Out definiše 15 inicijativa posvećene UN principima

Addiko inicijative radi daljeg unapređenja upravljanja C&E rizicima (Outside-In perspektiva)

¹Detaljni akcioni plan je pripremljen sa utvrđenim rokovima za zatvaranje inicijativa i alociranim odgovornostima unutar Addiko Grupe.

Addiko je posvećen UN Principima odgovornog bankarstva („UN Principles for Responsible Banking”)

U sklopu ESG strategije, Addiko takođe definiše **specifične ciljeve održivog razvoja**. Bazirano na Agendi 2030 usvojenoj od strane **Ujedinjenih naroda u septembru 2015. godine**, koja definiše **17 međunarodnih ciljeva održivog razvoja**, slijedeća četiri cilja su odabrana kao najznačajnija za poslovne aktivnosti Addiko Banke.

Dobro zdravlje i blagostanje (3)

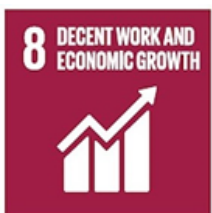
Addiko podržava „Dobro zdravlje i blagostanje”. Uposlenici se ohrabruju da žive zdravim i aktivnim životnim stilom.

Ravnopravnost spolova(5)

Addiko je formalizovao trogodišnji „Diversity & Inclusion” cilj i akcioni plan u svim zemljama Addiko Grupe kojim se postavljaju ciljevi vezani za različitost.

Dostojanstven rad i ekonomski rast (8)

Predstavlja dio Addiko napora da se kreiraju dobro plaćena kvalitetna radna mesta i pruži mogućnosti zapošljavanja za mlade profesionalce.

Klimatske promjene (13)

Zaštita klime je važan element u Addiko operativnom poslovanju. Addiko nastoji da doprinese boljoj ekološkoj svesti.

Ovi UN ciljevi su temelj za postavljanje Addiko Ciljeva Održivog Razvoja (15 inicijativa)

ESG u Addiko - Male stvari se računaju

Environmental

Redukcija
karbonskog
otiska

Reducirati više od
33% postojeće
direktne
CO₂ emisije

5
inicijativa

Addiko pomaže zaposlenima i klijentima da postanu klimatski neutralniji

Elektromobilnost

- Zamjena voznog parka sa električnim autima
- Optimizacija korištenja vozila kroz dijeljenje vozila

Optimizacija poslovnog prostora

- Podrška hibridnom modelu rada

Okolišno prihvatljive bankarske usluge

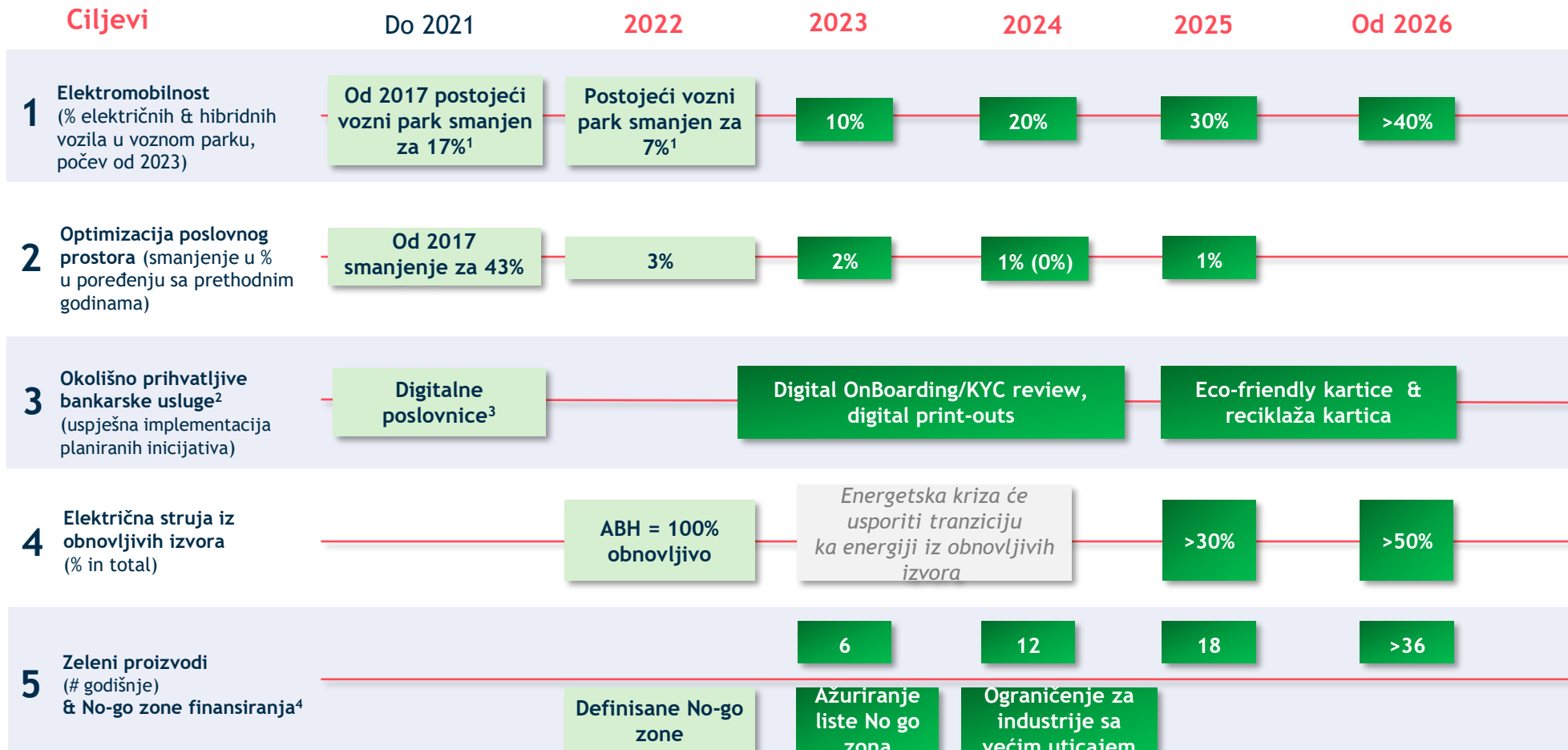
- Smanjiti upotrebu papira kroz digitalizaciju
- Nastojanje da poslovnice rade bez papira I uvođenje digitalnog bankarstva u mjeri dozvoljenoj zakonom

Električna struja iz obnovljivih izvora

- Kupovina čiste energije

Zeleni proizvodi & no-go zone finansiranja

- Poslovni partneri fokusirani na zelene proizvode i usluge
- Smanjiti karbonski otisak indirektno, kroz aktivnosti kreditiranja

Environmental

* Odnosi se Addiko Grupu dok su specifične vrijednosti za ABSA navedene u zagradi, gdje je primjenjivo.

¹Postojeće smanjenje voznog parka odnosi se samo na vozila sa SUS motorima

² Rezultira sa manje potrošnje papira

³ Signature Pads implementirani samo u ABS

⁴ Industrije koje su posebno sklone uticajima klimatskih i ekoloških promjena (jeftina industrija, kao što su tekstilna industrija, čelik, staklo, keramika, papir, itd.)

Social

Posvećeni dobru

Addiko prepoznat
kao jedan od
najpoželjnijih
poslodavaca

5
inicijativa

Addiko podržava socijalnu jednakost na svim nivoima

Različitost i inkluzija

- Dodatno osnaživanje različitosti i inkluzije (polna, dobna i etnička ravnopravnost)

Radno mjesto budućnosti

- Hibridni rad, obilježavanje porodičnog dana u banci
- Podrška "work-life" balansa zaposlenika
- Eko "friendly" kancelarije

Lični napredak i blagostanje

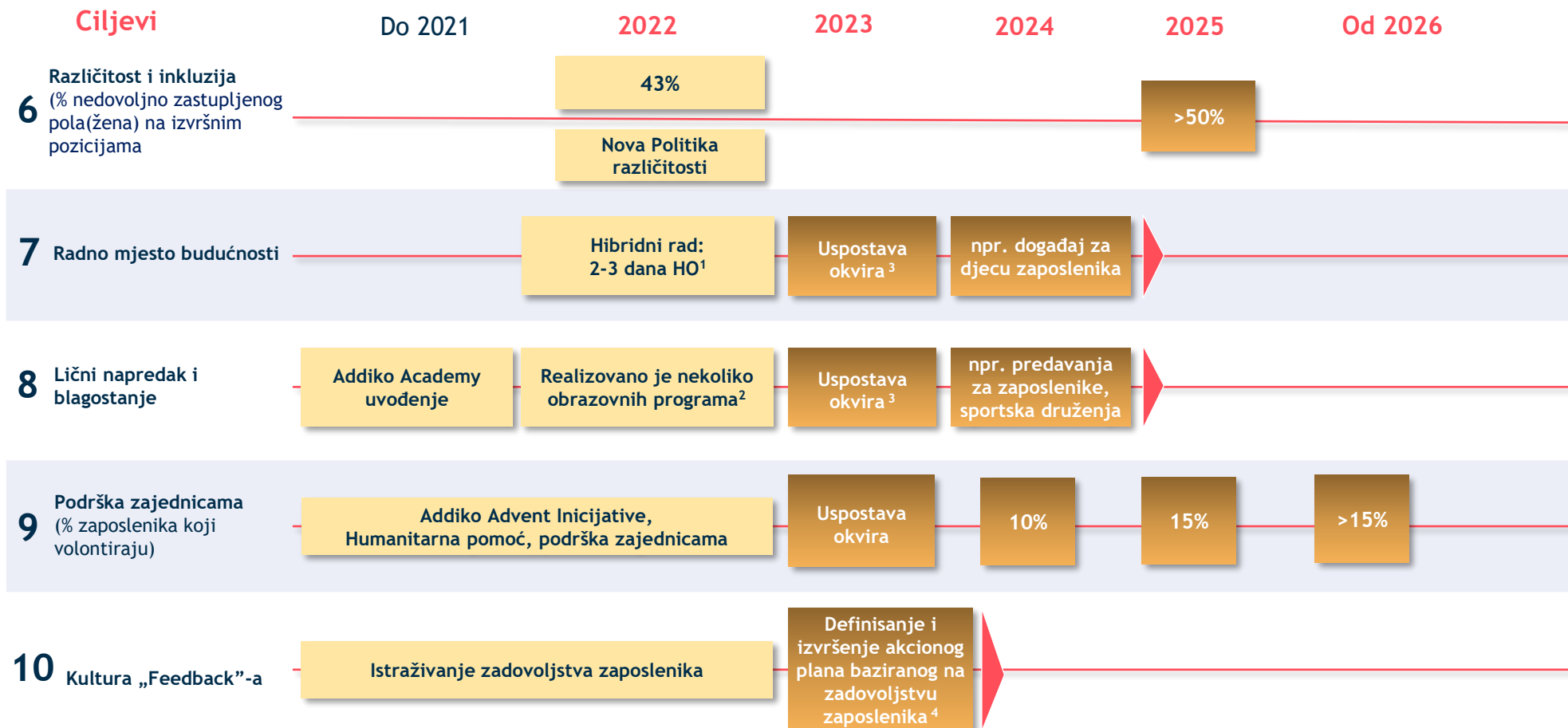
- Sistematski ljekarski pregledi zaposlenika
- Podrška profesionalnom razvoju zaposlenika i unaprjeđenje istog kroz edukaciju
- Razvoj talenata i zadržavanje zaposlenika

Podrška zajednicama

- Programi volontiranja zaposlenika i humanitarni rad

Kultura „feedback“-a

- Učestale ankete kako bi se mjerilo zadovoljstvo zaposlenika

Social

¹ HO - Home office

² Edukativni programi podrazumijevaju: Direktna efikasna komunikacija, Leadership treninzi, Addiko Akademija (Risk Management, Addiko Team)

³ Jedna organizovana inicijativa godišnje po banci

⁴ Akcijski plan po banci

Governance

Učiniti da ESG funkcioniše kroz dobro upravljanje

Dizajnirati i implementirati targete i KPI u skladu sa ESG principima

5

inicijativa

Zdravi principi upravljanja u Addiko DNA

Organi upravljanja & Kodeks poslovnog ponašanja

- ESG agenda se redovno analizira na nivou Uprave
- Ažuriranje dokumentacije sa ciljem uključivanja relevantnih ESG tema
- Zviždači & žalbe - cilj je direktno adresirati I implementirati povratne informacije

Finansijska pismenost

- Promocija finansijske pismenosti i edukacije za održiv rast

Edukacija

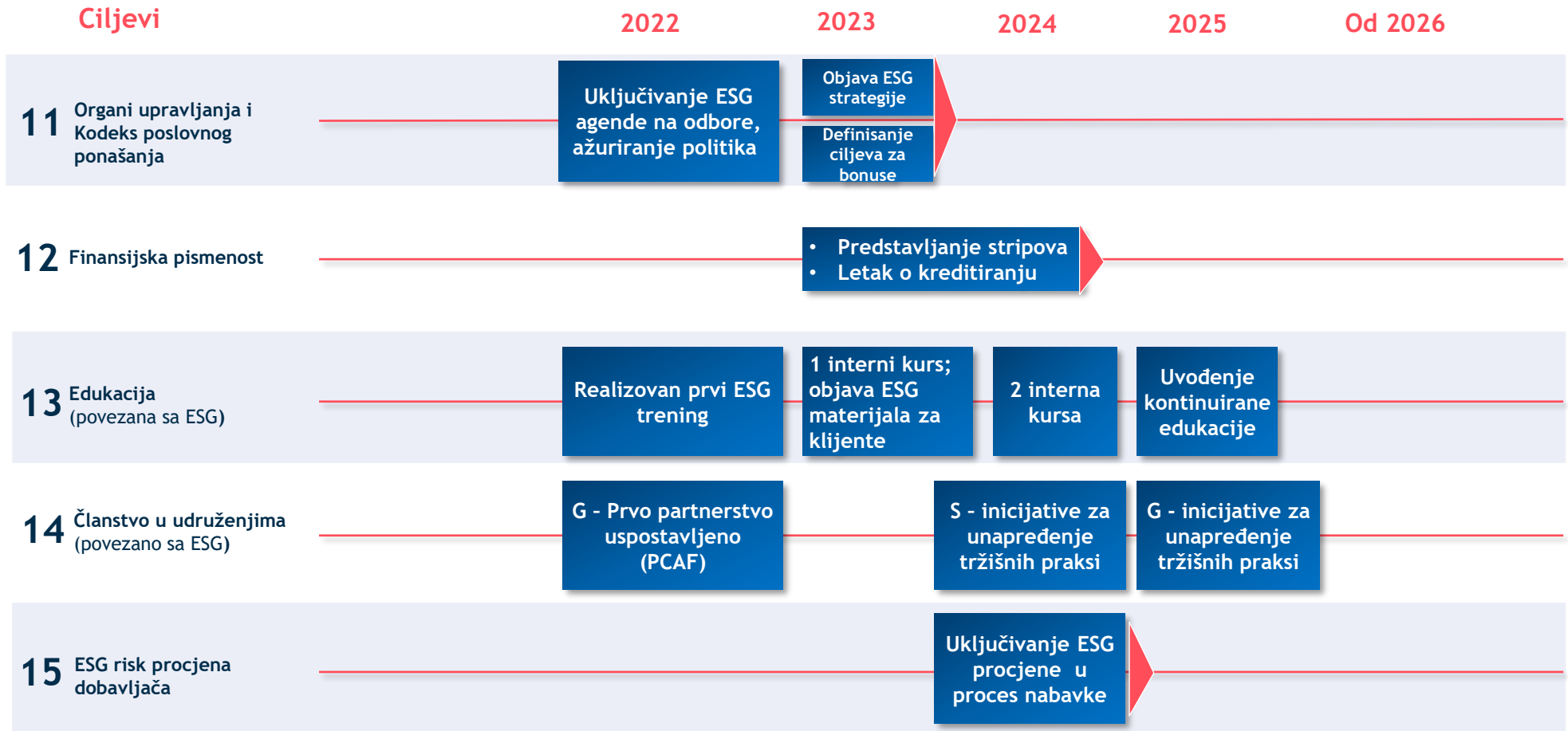
- Addiko Academy, ESG interni i eksterni kursevi za klijente kako reducirati negativne uticaje na okoliš

Članstvo u udruženjima

- Posvećenost inicijativama koje podržavaju razvoj ESG I omogućavaju konstantno učenje I slijeđenje najnovijih trendova

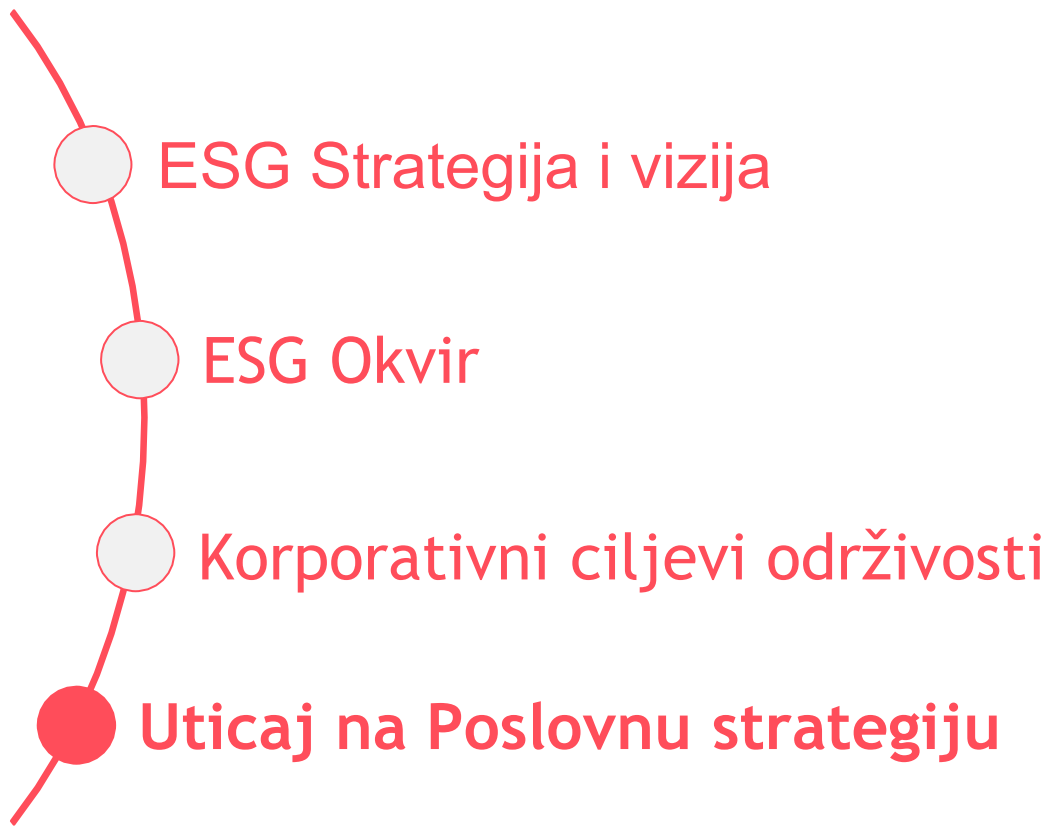
ESG Risk procjena dobavljača

- Redovno ažuriranje ESG pravila za eksterne partnere

Governance

Analiza sektorske¹ koncentracije

- ✓ **Kamatni prihod** se uglavnom ostvaruje u djelatnostima koje su **manje podložne klimatskom i okolišnom riziku** (tj. potrošački i hipotekarni krediti)
- ✓ Industrije (npr. struja, plin) s **najvećom koncentracijom CO2** čine vrlo **mali udio** u ukupnom kamatnom prihodu.

Analiza koncentracije segmenata

- ✓ **Segmenti u fokusu** ostvaruju 86% ukupnih kamatnih prihoda i predstavljaju manju koncentraciju CO2 u poređenju sa nefokusnim segmentima (163 tCO2, 758 tCO2)
- ✓ **Segmenti van fokusa** su više podložni klimatskim i okolišnim rizicima
- ✓ Povećanje udjela **Fokus poslovanja i izbjegavanja visoko pogođenih industrija**, pomaže u mitigaciji idiosinkratskog uticaja C&E risks.

Tranzicioni putevi²

- ✓ **Metodologija i scenariji** su definisani od strane **PACTA** i fokusirani su na **razvoj tržišnih udjela** za određene industrije (nafta, gas, energija i automobilska industrija).
- ✓ Addiko će imati **vrlo mali utjecaj na generisanje prihoda** zbog svoje niske izloženosti u ovim industrijama.

Identificiranje ranjivih industrija

- ✓ Redovno **provoditi procjenu** za industrije koje su pod velikim pritiskom da vlastiti poslovni model promijene u više održivi (kreditni rizik koji proizilazi iz C&E rizika)
- ✓ U 2023, Addiko **identificira 4 industrije** koje više nisu dijelom poslovnih aktivnosti (poslovne aktivnosti u vezi sa ugljem, naftom).

Poslovno okruženje u kojem Addiko posluje

- ✓ Bankarski sektor **povećava prakse održivosti**.
- ✓ Addiko banka trenutno **ne uočava potražnju klijenata** za održivim kreditima u svojim fokusnim segmentima.
- ✓ Addiko **omogućava zelena partnerstva** fokusirana na **zelene proizvode i usluge**.

Detaljnija analiza i njeni rezultati su prikazani u Appendix-u

¹ Sektorska klasifikacija se vrši na osnovu NACE koda.

² Metodologija i scenariji definisani su od strane PACTA-e i fokusirani su na razvoj tržišnih udjela za određene industrije (nafta, gas, energija i automobilska industrija). Procjena kapitalne tranzicije Pariškog sporazuma (PACTA) je besplatna metodologija i alat otvorenog koda, koji mjeri usklađenost finansijskih portfolia sa različitim klimatskim scenarijima u skladu sa Pariškim sporazumom.

Implikacije C/E procjene & skeniranje poslovnog okruženja

Zaključci za Poslovnu strategiju

Kreditni rizik

- Koncentracija u kreditnom portfoliju može značajno doprinijeti uticaju C/E rizika na kreditni rizik.

- **Povećanje granularnog Focus** poslovanja uz **izbegavanje visoko pogođenih industrija** ublažava idiosinkratični uticaj C/E rizika na kreditni rizik kroz diversifikaciju

Strateški rizik

- Dok izloženost u visoko pogođenim industrijama može materijalno uticati na buduću profitabilnost, efekti supstitucije u različitim portfeljima mogu ublažiti uticaj na strateški rizik

- Addiko Focus poslovanje ima koristi od visokih **efekata supstitucije**, pošto je izbegnuta koncentracija u određenim industrijama ili segmentima.
- Dok bi fokus na **zeleno finansiranje** uveo značajnu **složenost** kao i koncentraciju, uspostavljanje **zelenih partnerstava** omogućava doprinos održivim tranzicijama bez ugrožavanja Addiko poslovnog modela

Tržišni rizik

- Složeni proizvodi, kao i ulaganja u nefinansijske industrije, mogu dovesti do C/E rizika.
- Upravljanje sredstvima klijenata može dovesti do dalje složenosti i reputacionog rizika.

- **Fokus na državne** i finansijske obveznice sprečava idiosinkratski uticaj C/E rizika
- S obzirom na **malu knjigu trgovanja** Addiko-a i bez upravljanja klijentskim sredstvima, povezani (pravni/reputacioni) rizici i složenost se mogu izbjeći.

Rizik likvidnosti

- Koncentracija finansiranja može dovesti do šokova likvidnosti koji se prenose preko pojedinačnih klijenata.
- Reputacioni rizici mogu uticati na širenje finansiranja.

- Fokus na **granularnu** i **diversifikovanu bazu depozita** i nizak rizik reputacije, ublažavaju uticaj na rizik likvidnosti

OP Risk

- Velika mreža poslovnica (ili druga materijalna imovina) povećava ranjivost na fizički rizik.
- Ponašanje koje ugrožava zelenu tranziciju može dovesti do ozbiljnog reputacionog i pravnog rizika.

- Povećana **digitalizacija** u Addiko-u ublažava uticaj fizičkih rizika.
- **Niska složenost poslovnog modela** sprečava uticaj reputacionih ili pravnih rizika.

„Acceleration Program” predstavlja ključni instrument Addiko-a za dalje smanjenje uticaja od C/E rizika